

[Christmas Møller.]

gennemføre det, kunde jeg næsten sige, at der er jo egentlig kun en eneste virkelig Begrundelse for det. Begrundelsen for, at man vil have disse to Lovforslag gennemført, er den, at man vil det; det er den, at man i Fortidens Agitation og i Fortidens Opstemning af dette Spørgsmaal har placeret sig saaledes, at nu er det blevet en Æressag ikke blot for Indenrigsministeren — og han har i denne Rigsdagssamling adskillige af den Slags —, men nu er det blevet en Æressag for den høje Regering og dens Flertal at gennemføre denne Sag.

Hvis det derfor siges, at man fra Oppositionspartiernes Side i Udvalget har sagt, at yderligere Forhandling var der saamænd ingen Grund til at føre, kan dertil svares, at det er, fordi vi synes, at de Herrer fra Regeringspartierne har været gode nok til at trække Sagen i Langdrag; de har, om jeg saa maa sige, kunnet selv. Man var ganske klar over, at saaledes som de Herrer havde lagt denne Sag til Rette, maatte de have et Resultat, vilde de have et Resultat af politiske Grunde, og at tredje Behandling helst skal ende inden den 28. Februar 1937, da de kommunale Valg begynder den 1. Marts, og det lykkes jo ogsaa nok. (*Eimer-Jensen*: Ja!). Jeg er glad over Bekræftelsen for, at Agitationsmaterialet er i Orden. Det er en meget væsentlig Side af denne Sag, og man har Lov til at spørge — og det er det afgørende efter vor Opfattelse denne Sag vedrørende —: Er der fra Ministerens og er der fra Regeringspartierne Side under denne Sags Behandling givet nogen som helst økonomisk Begrundelse af, at Forholdene i Storbyen eller i mindre Byer former sig paa en saadan Maade, at det er nødvendigt at have Love som disse?

Ser vi paa Forholdet angaaende Nybyggeriet, saaledes som det til Dato har formet sig — jeg har ikke, og jeg antager heller ikke, at Ministeren har, Materialet for 1936 —, saa ser vi, at der ikke er den fjerneste Tvivl om, som ogsaa fremhævet af Underes ærede Ordfører, at Udviklingen har under de frieste Forhold, vi paa dette Omraade har haft i mangfoldige Tider, formet sig saaledes, at der har været et overordentlig Byggeri. Og ser vi paa Spørgsmaalet om den økonomiske Begrundelse for Gennemførelsen af et Lovforslag som dette, saa har vi i „Statistiske Efterretninger“ for 23. Februar 1937, altsaa for i Gaar, en Huslejestatistik for 1935—36, hvorefter den procentvise Stigning for samtlige Lejligheder viser sig at være ganske overordentlig ringe fra 1935 til 1936, nogle

meget faa Procent. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Leje er der altsaa heller ikke nogen økonomisk Begrundelse for Forslaget, og man har vel Lov til at sige, at Forholdene snarere udvikler sig i den Retning, at det bliver Lejeren, der bliver den stærkeste, og Ejeren, der maaske allerede er den svagere Part.

Men en økonomisk Begrundelse kan naturligvis den forhenværende Kontorchef for Stadens statistiske Kontor ikke afvise, og en økonomisk Begrundelse satte da ogsaa det beskæftigelsesvenlige Socialdemokrati, eller jeg maa maaske snarere sige, enkelte Medlemmer inden for dette Parti, særlig ind for. Det var altsaa paa det Tidspunkt, da Tæppet rullede ned for os andre, og Jule- og Nytaarsløjerne begyndte for dem selv. Hvad blev da Resultatet af disse Forhandlinger? Resultatet af disse Forhandlinger blev — hvad jeg naturligvis ikke skal sige noget til ud fra min Betragtning angaaende Betydningen af betydelig Beskæftigelse i Landet og Betydningen af et betydeligt Byggeri som Nøglen til megen anden Beskæftigelse —, Resultatet blev, at man indtog den Holdning, at Hensynet til Nybyggeriet gik forud for Spørgsmaalet om Huslejens Størrelse.

Jeg kunde udmærket godt tænke mig, at Socialdemokraterne kunde lave sociale Betragtninger paa, at navnlig i nye Lejligheder skulde Lejen være saa billig som muligt, fordi der flytter netop nystiftede Familier ind, som har Afdrag at betale til Møbler o. s. v., hvis det passede dem altsaa, men det passer dem bare ikke, for det passer det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen i ganske særlig Grad, at der fortsat skal være saa megen Gang i Byggeriet som muligt, og da han har et ganske særligt Kendskab til Regeringen og vel ogsaa til Landstingsmand, Nationalbankdirektør Bramsnæs, og ved, at paa alle andre Omraader gør de, hvad de kan, for at hemme Beskæftigelsen ved deres Obligationssalg o. lign., saa siger han: Saa maa vi sætte ind her for at bremse Bramsnæs's uheldige Følger paa andre Omraader!

Som Følge deraf lod man alle de Betragtninger, som man tidligere havde ladet være de afgørende, Betragtninger, at Huslejen ikke skulde være for stor, fare for Spørgsmaalet om Nybygninger, saaledes som det fremgaar af Ændringsforslagene, og saa sagde man paa et andet Omraade, nemlig med Hensyn til Ombygninger, hvor det kan have Betydning, at Ejeren kan disponere, for at Ombygning kan finde Sted, paa nøjagtig samme Maade — det er Ændrings-